

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

10. september 2014*

»Præjudiciel forelæggelse — frie varebevægelser — foranstaltninger med tilsvarende virkning — direktiv 2004/22/EF — metrologisk verifikation af målesystemer — varmtvandsmåler, der opfylder samtlige krav i dette direktiv og er tilsluttet en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsehed — forbud mod at anvende denne måler uden forudgående metrologisk verifikation af systemet«

I sag C-423/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Lietuvos vyriausioji administracinis teismas (Litauen) ved afgørelse af 25. juni 2013, indgået til Domstolen den 25. juli 2013, i sagen:

»**Vilniaus energija**« UAB

mod

Lietuvos metrologijos inspekcijos Vilniaus apskrities skyrius

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta, Domstolens vicepræsident, K. Lenaerts, og dommerne J.L. da Cruz Vilaça, J.-C. Bonichot og A. Arabadjiev,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- »Vilniaus energija« UAB ved L. Samuolis
- den litauiske regering ved D. Kriauciūnas og V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, som befuldmægtigede
- den belgiske regering ved T. Materne og J.-C. Halleux, som befuldmægtigede
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget
- Europa-Kommissionen ved G. Zavvos og J. Jokubauskaitė, som befuldmægtigede,

* Processprog: litauisk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 34 TEUF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/22/EF af 31. marts 2004 om måleinstrumenter (EUT L 135, s. 1).
- 2 Anmodningen er fremsat i en tvist mellem »Vilniaus energija« UAB (herefter »Vilniaus energija«) og Lietuvos metrologijos inspekcijos Vilniaus apskrities (metrologiinspektoratets regionale afdeling i Vilnius, herefter »metrologijos inspekcijos«) i en sag med påstand om annullation af en foranstaltning, som sidstnævnte havde vedtaget vedrørende brugen af måleresultater fra en varmtvandsmåler, der er tilsluttet en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsehed.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Tredje, fjerde, tiende og syttende betragtning til direktiv 2004/22 har følgende ordlyd:
  - »(3) Lovbestemt metrologisk kontrol bør ikke medføre hindringer for den frie bevægelighed for måleinstrumenter. De relevante bestemmelser bør være de samme i alle medlemsstater, og beviset for overensstemmelse bør være gyldigt i hele Fællesskabet.
  - (4) Lovbestemt metrologisk kontrol kræver overensstemmelse med specificerede krav til ydeevne. De krav til ydeevne, som måleinstrumenterne skal opfylde, skal sikre et højt beskyttelsesniveau. Overensstemmelsesvurderingen bør sikre et højt tillidsniveau.
- [...]
- (10) For at tage hensyn til forskelle i de klimatiske forhold eller forskellige niveauer af forbrugerbeskyttelse, som måtte findes på nationalt plan, kan de væsentlige krav give anledning til oprettelse af miljø- eller nøjagtighedsklasser.
- [...]
- (17) Medlemsstaterne bør ikke hindre markedsføring og/eller ibrugtagning af måleinstrumenter, som er påført »CE«-mærkningen og den supplerende metrologiske mærkning i henhold til dette direktiv.«
- 4 Nævnte direktiv finder i henhold til artikel 1 med overskriften »Anvendelsesområde« anvendelse på »udstyr og systemer med en målefunktion som defineret i de specifikke bilag vedrørende vandmålere (MI-001)«.

5 Samme direktivs artikel 2, stk. 1, bestemmer:

»Medlemsstaterne kan, når de finder det berettiget, fastsætte bestemmelser for anvendelsen af måleinstrumenter som omhandlet i artikel 1 til måleopgaver af hensyn til folkesundheden, den offentlige sikkerhed, den offentlige orden, beskyttelse af miljøet, beskyttelse af forbrugerne, opkrævning af skatter og afgifter og rimelige handelsvilkår.«

6 Artikel 3, stk. 1, i direktiv 2004/22 har følgende ordlyd:

»I dette direktiv fastsættes de krav, som det udstyr og de systemer, der er nævnt i artikel 1, skal opfylde med henblik på markedsføring og/eller ibrugtagning til de opgaver, som er nævnt i artikel 2, stk. 1.«

7 Nævnte direktivs artikel 4, litra a), e) og f), anfører:

»I dette direktiv forstås ved:

a) »[m]åleinstrument« ethvert udstyr eller system med en målefunktion, som er omfattet af artikel 1 og 3

[...]

e) »[m]arkedsføring« den første tilrådighedsstillelse i Fællesskabet af et instrument beregnet til en slutbruger, hvad enten dette sker mod betaling eller vederlagsfrit

f) »[i]brugtagning« den første anvendelse af et instrument beregnet til slutbrugeren til de formål, det er beregnet til.

8 Samme direktivs artikel 6, stk. 1, første afsnit, er affattet som følger:

»Et måleinstrument skal opfylde de væsentlige krav, som er fastsat i bilag I og det relevante instrumentspecifikke bilag.«

9 Artikel 7, stk. 1, i direktiv 2004/22 bestemmer:

»Et måleinstrument overensstemmelse med alle bestemmelserne i dette direktiv fremgår af, at det er påført »CE«-mærkningen og den supplerende metrologiske mærkning, jf. artikel 17.«

10 Direktivets artikel 8, stk. 1-4, fastsætter:

»1. Medlemsstaterne må ikke af grunde, der er omfattet af dette direktiv, hindre markedsføring og/eller ibrugtagning af måleinstrumenter, som bærer »CE«-mærkningen og den supplerende metrologiske mærkning i overensstemmelse med artikel 7.

2. Medlemsstaterne skal træffe alle relevante foranstaltninger for at sikre, at måleinstrumenter kun markedsføres og/eller tages i brug, hvis de opfylder direktivets krav.

3. En medlemsstat kan forlange, at måleinstrumenter opfylder bestemmelser for ibrugtagning, som er begrundet i lokale klimatiske forhold. I så fald skal medlemsstaten vælge passende øvre og nedre temperaturgrænser fra bilag I, tabel 1, og kan desuden fastsætte fugtighedsbetingelser (kondensation eller ingen kondensation) og anføre, om den tiltænkte placering ved brug er åben eller lukket.

4. Når der fastlægges forskellige nøjagtighedsklasser for et måleinstrument,

- a) kan de instrumentspecifikke bilag under overskriften »Ibrugtagning« angive, hvilke(n) nøjagtighedsklasse(r) der skal bruges til særlig anvendelse
- b) kan medlemsstaterne i alle andre tilfælde fastlægge, hvilke nøjagtighedsklasser der skal anvendes med henblik på særlige anvendelser, inden for de definerede klasser og under forudsætning af, at alle nøjagtighedsklasser anvendes på deres område.

I tilfældene i litra a) eller b) kan der også anvendes måleinstrumenter i en bedre nøjagtighedsklasse efter ejerens valg.«

11 Af nævnte direktivs artikel 9, stk. 1, følger:

»Vurdering af et måleinstruments overensstemmelse med de relevante væsentlige krav skal gennemføres ved anvendelse efter fabrikantens valg af en af de overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er anført i det instrumentspecifikke bilag. [...]«

12 Bilag I til samme direktiv har overskriften »Væsentlige krav« og bestemmer:

»Måleinstrumenter skal have en høj grad af metrologisk beskyttelse, således at alle berørte parter kan have tillid til måleresultatet, og de skal konstrueres og fremstilles efter et højt kvalitetsniveau med hensyn til måleteknologi og måledataenes sikkerhed.

De krav, som måleinstrumenter skal opfylde, er fastsat i det følgende og suppleres i givet fald af instrumentspecifikke krav i bilag MI-001 til MI-010, hvori visse dele af de generelle krav nærmere uddybes.

[...]

8. Beskyttelse mod forvanskning

8.1. Måleinstrumentets metrologiske egenskaber må ikke på utilladelig måde blive påvirket ved dets tilslutning til en anden anordning, ved selve den tilsluttede anordnings egenskaber eller ved nogen anordning, som er fjerntilsluttet måleinstrumentet. [...]

10. Angivelse af resultat [...]

10.4. Måleinstrumenter til direkte salgstransaktioner skal være udformet således, at måleresultatet vises for begge parter i transaktionen, når de er monteret forskriftsmæssigt. Når det er af afgørende betydning i forbindelse med en direkte salgstransaktion, skal enhver kvittering, som udskrives til kunden fra et tilknyttet apparat, som ikke er i overensstemmelse med de relevante krav i direktivet, være forsynet med en passende advarsel.

10.5. Uanset om et måleinstrument til forbrugsmåling kan fjernaflæses, skal det under alle omstændigheder være udstyret med en metrologisk kontrolleret visningsindretning, som kan aflæses af forbrugeren uden værktøj. Det, som angives af denne visningsindretning, er det måleresultat, der tjener som grundlag for den pris, der skal betales. [...]«

13 Bilag MI-001 til direktiv 2004/22 har overskriften »Vandmålere« og er udfærdiget således:

»De relevante krav i bilag I, de særlige krav i dette bilag samt metoderne til overensstemmelsesvurdering i dette bilag finder anvendelse på vandmålere bestemt til volumetrisk måling af koldt eller varmt rent vand i husholdninger, erhvervmiljøer og lette industrimiljøer.

Definitioner

Vandmåler

Et instrument, der er beregnet til at måle, registrere og angive det vandvolumen, som løber gennem måletransduceren (regnet ved målebetingelserne).

[...]«

- 14 Bilag MI-005 til direktiv 2004/22, der har overskriften »Systemer til kontinuerlig og kvantitativ måling af andre væsker end vand«, definerer begrebet »målesystem« som »[e]t system, som omfatter måleren selv og alle anordninger, som er nødvendige for at sikre korrekt måling eller er beregnet til at gøre målingen lettere«.

Litauisk ret

- 15 Artikel 2, stk. 7, i Metrologijos įstatymas (den litauiske metrologilov, herefter »metrologiloven«), således som den fremgår af lov nr. X-717 af 22. juni 2006 (Žin., 2006, nr. 77-2966), bestemmer:

»Et måleinstrument er et apparat, en enhed eller et system, der er beregnet til at foretage målinger enten selvstændigt eller sammen med andet ekstraudstyr.«

- 16 Denne lovs artikel 2, stk. 15, lyder som følger:

»Et målesystem er en gruppe af måleinstrumenter eller forskelligt udstyr, der er samlet med henblik på at udføre specifikke målinger.«

- 17 Dekret nr. V-107 af 15. november 2010 udstedt af direktøren for den nationale metrologitjeneste om metrologisk validering af måleinstrumenter med fjernopkoblet (telemetrisk) overførsel af data (Įsakymas Dėl matavimo priemonių su nuotoliniu (telemetriniu) duomenų perdavimu metrologinio įteisinimo) (Žin., 2010, n° 135-2010, herefter »dekretet af 15. november 2010«) bestemmer:

- »1) Typegodkendelse kan først udstedes for måleinstrumenter med en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsfunktion, når de nødvendige afprøvninger har fundet sted, og det er fastslået med sikkerhed, at de data, der overføres telemetrisk, svarer fuldstændig til, hvad måleinstrumentet viser.
- 2) Et måleinstrument med fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel behandles som et målesystem, og den metrologiske verifikation skal derfor udføres på samme måde som for et målesystem, og resultaterne af verifikationen skal præsenteres på samme måde.
- 3) Måleinstrumenter, der er underlagt legalmetrologisk kontrol og konstrueret med en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsfunktion, men typegodkendt uden vurdering af denne funktion, må ikke benyttes til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 18 Vilniaus energija er en virksomhed, der beskæftiger sig med fjernvarme- og vandforsyning i byen Vilnius.

- 19 I forbindelse med behandlingen af en anmodning, som de havde modtaget fra en forbruger den 7. februar 2012, konstaterede medarbejdere fra metrologijos inspekcija, at Vilniaus Energija i forbrugerens lejlighed havde installeret en varmtvandsmåler af typen WFH 36 med nr. 09532667. Denne måler var påsat mærke som bevis for gyldig førstegangsverifikation udført af Vilniaus metrologijos centras.
- 20 Nævnte måler var tilsluttet en automatisk enhed (»Rubisafe«) til regulering af varmeapparatet og fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel, der blev anvendt til fjernoverførsel af data fra måleraflæsningerne og til afregningsformål. Som det fremgår af de sagsakter, som Domstolen er i besiddelse af, var en stor del af de såkaldte Rubisafe-enheder fremstillet i Tyskland.
- 21 Metrologijos inspekcija konkluderede, at måleresultaterne ikke kunne overføres ved fjernkobling i henhold til punkt 2 i dekretet af 15. november 2010, eftersom der ikke var udført en metrologisk verifikation for hele systemet, dvs. måleren og dataoverførselsudstyret.
- 22 Ved foranstaltning om kontrol med overholdelsen af de legalmetrologiske krav nr. PA-954 (V 12) af 22. marts 2012 (herefter »kontrolforanstaltningen«) pålagde metrologijos inspekcija Vilniaus energija følgende to forpligtelser:
- Måleresultater fra en varmtvandsmåler, der overføres ved fjernopkobling med henblik på afregning, må ikke anvendes, før der er udført en metrologisk verifikation af systemet i overensstemmelse med de gældende procedurer.
  - Kun data aflæst fra en varmtvandsmåler, som er installeret i en lejlighed, og som har gennemgået en metrologisk validering og opnået et gyldigt metrologisk verifikationscertifikat, må anvendes.
- 23 Vilniaus energija anlagde sag ved Vilniaus apygardos administracinis teismas (den regionale forvaltningsdomstol i Vilnius) med påstand om annullation af kontrolforanstaltningen.
- 24 Ved afgørelse af 2. august 2012 frifandt Vilniaus apygardos administracinis teismas metrologijos inspekcija.
- 25 Vilniaus energija har appelleret nævnte afgørelse til Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (den øverste forvaltningsdomstol i Litauen).
- 26 Ifølge den forelæggende ret fremgår det af dekretet af 15. november 2010 og af kontrolforanstaltningen, som gennemfører den, at selv om en vandmåler som måleinstrument opfylder alle betingelser i direktiv 2004/22 og er forsynet med de korrekte mærker ifølge dette direktiv, må denne vandmåler sædvanligvis ikke anvendes efter tilslutning til en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsenhed. Den litauiske lovgivning og praksis sidestiller således nævnte måler som et kvalitativt nyt måleinstrument, dvs. et målesystem, som ifølge litauisk lovgivning skal vurderes og typegodkendes og underkastes metrologisk verifikation.
- 27 På denne baggrund er den forelæggende ret i tvivl om den litauiske lovgivnings og praksis' forenelighed med artikel 34 TEUF og nævnte direktiv.
- 28 På denne baggrund har Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »Skal artikel 34 TEUF og/eller direktiv 2004/22 fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning og praksis, hvorefter en varmtvandsmåler, der opfylder samtlige krav i direktiv 2004/22 og er tilsluttet en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsenhed, betragtes som et målesystem, hvilket

indebærer, at varmtvandsmåleren ikke må anvendes til sit formål, før der er udført en metrologisk verifikation af det samlede målesystem bestående af denne måler og den fjernopkoblede (telemetriske) dataoverførselsenhed?»

Om det præjudicielle spørgsmål

- 29 Indledningsvis skal det undersøges, om tilslutningen af en varmtvandsmåler, der opfylder samtlige krav i direktiv 2004/22, til udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel medfører, at denne måler fritages fra dette direktivs anvendelsesområde.
- 30 I henhold til nævnte direktivs artikel 1 finder sidstnævnte anvendelse på udstyr og systemer med en målefunktion som defineret i de specifikke bilag vedrørende vandmålere, dvs. bilag MI-001.
- 31 Nævnte bilag definerer begrebet »vandmåler« som »[e]t instrument, der er beregnet til at måle, registrere og angive det vandvolumen, som løber gennem måletransduceren (regnet ved målebetingelserne)«.
- 32 I denne henseende fastsætter artikel 6, stk. 1, i direktiv 2004/22, at en vandmåler, som omhandlet i dette direktiv, skal opfylde de væsentlige krav, som er fastsat i bilag I til direktivet og det relevante instrumentspecifikke bilag, dvs. bilag MI-001 til nævnte direktiv.
- 33 Blandt disse væsentlige krav fremgår af punkt 8.1 i dette bilag I kravet om, at måleinstrumentets metrologiske egenskaber ikke på utilladelig måde må blive påvirket ved dets tilslutning til en anden anordning, som er fjerntilsluttet måleinstrumentet. Ligeledes fastsætter punkt 10.5 i nævnte bilag I, at i tilfælde af uoverensstemmelse mellem måleresultaterne på henholdsvis måleinstrumentet og denne anordning er det måleresultat, som angives af måleinstrumentet, der tjener som grundlag for den pris, der skal betales af forbrugeren.
- 34 Det følger af det ovenstående, at en varmtvandsmåler, der opfylder samtlige krav i nævnte direktiv, ikke kan være udelukket fra direktivets anvendelsesområde med den begrundelse, at den er tilsluttet udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel.
- 35 En sådan måler er derfor omfattet af direktivets anvendelsesområde.
- 36 Hvad angår udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel skal det til gengæld bemærkes, at dets funktion er begrænset til fjernopkoblet overførsel af data, som tidligere er målt af varmtvandsmåleren. Da sådant udstyr ikke er »udstyr [...] med en målefunktion« som omhandlet i artikel 1 i direktiv 2004/22, er det ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde.
- 37 Dette direktiv finder desuden heller ikke anvendelse på det system, som omfatter måleren selv og udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel. I modsætning til bilag MI-005 til direktiv 2004/22, der har overskriften »Systemer til kontinuerlig og kvantitativ måling af andre væsker end vand«, som definerer begrebet »målesystem« som »[e]t system, som omfatter måleren selv og alle anordninger, som er nødvendige for at sikre korrekt måling eller er beregnet til at gøre målingen lettere«, er der i bilag MI-001 til samme direktiv ingen henvisning til dette begreb. Denne mangel skyldes den omstændighed, at en vandmåler, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2004/22, betragtes som et helt måleinstrument, som ikke har behov for andre anordninger for efter tilslutning at kunne sikre korrekt måling eller gøre målingen lettere.
- 38 For at give den forelæggende ret et nyttigt svar skal den litauiske lovgivning og praksis i hovedsagen derfor undersøges, for det første med hensyn til varmtvandsmålere, og for det andet med hensyn til udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel.

- 39 Hvad for det første angår varmtvandsmålere bemærkes, at enhver national foranstaltning vedrørende et område, hvor der er foretaget en udtømmende harmonisering på fællesskabsplan, skal bedømmes på grundlag af de pågældende harmoniserede bestemmelser og ikke på grundlag af den primære fællesskabsret (jf. dom Kommissionen mod Tyskland, C-463/01, EU:C:2004:797, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).
- 40 Dette er tilfældet vedrørende direktiv 2004/22, hvoraf det af tredje betragtning hertil fremgår, at det har til formål i alle medlemsstaterne at opstille de samme krav til ydeevne, som de anordninger og systemer, der er nævnt i dette direktivs artikel 1, skal opfylde med henblik på deres markedsføring og/eller ibrugtagning.
- 41 Nævnte direktivs artikel 8, stk. 1, bestemmer således, at medlemsstaterne i princippet ikke kan forhindre markedsføring og/eller ibrugtagning af et måleinstrument, som, efter at det er vurderet, at det opfylder samtlige krav i samme direktiv, bærer »CE«-mærkningen og den supplerende metrologiske mærkning. Hvis et måleinstrument derimod ikke opfylder kravene i direktiv 2004/22, kan et sådant instrument i henhold til direktivets artikel 8, stk. 2, ikke markedsføres og/eller tages i brug.
- 42 For at tage hensyn til forskelle i de klimatiske forhold eller forskellige niveauer af forbrugerbeskyttelse, som måtte findes på nationalt plan, gør dette direktivs artikel 8, stk. 3 og 4, sammenholdt med tiende betragtning hertil, det muligt for medlemsstaterne på de i denne bestemmelse fastsatte betingelser at præcisere de miljø- eller nøjagtighedsklasser, som et måleinstrument skal opfylde før ibrugtagning.
- 43 Det følger heraf, at medlemsstaterne alene i de tilfælde, som er fastsat i nævnte bestemmelse, kan stille yderligere nationale krav til måleinstrumenter, som bærer »CE«-mærkningen og den supplerende metrologiske mærkning.
- 44 En national lovgivning eller praksis som den i hovedsagen omhandlede omhandler imidlertid ikke de tilfælde, som er fastsat i denne bestemmelse.
- 45 Det følger heraf, at en sådan national lovgivning eller praksis forhindrer ibrugtagning af en varmtvandsmåler, der er tilsluttet udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel, og som opfylder samtlige krav i direktiv 2004/22, for så vidt som der skal udføres en metrologisk verifikation af en sådan måler.
- 46 Heraf følger, at nævnte direktiv skal fortolkes således, at det er til hinder for en national lovgivning og praksis som den i hovedsagen omhandlede.
- 47 Hvad for det andet angår udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel bemærkes, som det er anført i nærværende doms præmis 36, at dette udstyr ikke er omfattet af samme direktivs anvendelsesområde. Nævnte lovgivning og praksis skal derfor undersøges i forhold til bestemmelserne i EUF-traktaten om den frie bevægelighed for varer.
- 48 I denne henseende bemærkes, at en national lovgivning og praksis som den i hovedsagen omhandlede, som kræver, at der skal udføres en metrologisk verifikation af udstyret til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel, der er lovligt fremstillet i andre medlemsstater, begrænser adgangen til importmedlemsstatens område og derfor må anses for en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion i artikel 34 TEUF's forstand (jf. i denne retning domme Radiosistemi, C-388/00 og C-429/00, EU:C:2002:390, præmis 43, ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, præmis 62 og 63, og Kommissionen mod Portugal, C-432/03, EU:C:2005:669, præmis 41).

- 49 Ifølge Domstolens faste praksis kan en sådan foranstaltning kun begrundes i et af de almene hensyn, der er opregnet i artikel 36 TEUF, eller i et af de tvingende hensyn, der er fastslået i Domstolens praksis, under forudsætning af bl.a., at denne foranstaltning er egnet til at sikre virkeliggørelsen af det formål, den forfølger, og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde dette formål (jf. dom Kommissionen mod Portugal, EU:C:2005:669, præmis 42).
- 50 Den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning og praksis har til formål at beskytte forbrugerne. I denne henseende har Domstolen allerede fastslået, at forbrugerbeskyttelse udgør et mål af almen interesse, der i princippet kan begrunde restriktioner i de grundlæggende frihedsrettigheder, der er garanteret af traktaten, såsom den frie bevægelighed for varer (jf. i denne retning dom, Canal Satélite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34, præmis 34).
- 51 For så vidt som en metrologisk verifikation gør det muligt at undgå fordrejninger og forfalskninger af dataoverførslen, er en national lovgivning og praksis som den i hovedsagen omhandlede egnet til at sikre forbrugerbeskyttelsen.
- 52 Nævnte nationale lovgivning og praksis går dog ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde dette formål.
- 53 Den omhandlede nationale lovgivning og praksis fastsætter således en metrologisk verifikation af både varmtvandsmålere, der er tilsluttet udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel, og af dette sidstnævnte udstyr. Det skal imidlertid for det første bemærkes, at i henhold til artikel 9 i direktiv 2004/22 skal vurderingen af en vandmålers overensstemmelse med de relevante væsentlige krav i dette direktiv foretages før markedsføringen og ibrugtagningen heraf. Det er kun i tilfælde af, at en sådan vurdering viser, at kravene er opfyldt, at fabrikanten af denne måler kan påsætte den supplerende metrologiske mærkning. For det andet bestemmer punkt 8.1 i bilag I til samme direktiv, som det er anført i nærværende doms præmis 33, at varmtvandsmålernes metrologiske egenskaber, der opfylder samtlige krav i direktiv 2004/22, ikke på utiladelig måde må blive påvirket ved deres tilslutning til en anden anordning, som er fjerntilsluttet måleinstrumentet. For det tredje præciserer punkt 10.5 i dette bilag I, at i tilfælde af uoverensstemmelse mellem måleresultaterne på henholdsvis måleinstrumentet og denne anordning er det resultat, som angives af måleinstrumentet, der tjener som grundlag for den pris, der skal betales af forbrugeren.
- 54 Det følger heraf, at det forhold, at der skal udføres en ny metrologisk verifikation af en varmtvandsmåler, som opfylder samtlige krav i dette direktiv og er tilsluttet udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel, ikke er nødvendigt for at tilgodese formålet om at sikre forbrugerbeskyttelsen. Dette formål kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger end dem, som følger af den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning og praksis, såsom ved en metrologisk verifikation, som er begrænset til dette udstyr.
- 55 Selv hvis de ansvarlige nationale myndigheder, dvs. i hovedsagen metrologijos inspekcija, efterfølgende beslutter at begrænse den metrologiske verifikation til udstyr til fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførsel, bemærkes desuden, at nævnte myndigheder under alle omstændigheder ikke, medmindre det er nødvendigt, kan kræve udført tekniske eller kemiske analyser eller laboratorieforsøg, som i forvejen er foretaget i en anden medlemsstat, når myndighederne har adgang til resultaterne heraf eller på begæring kan få stillet dem til rådighed (jf. i denne retning dom Kommissionen mod Portugal, EU:C:2005:669, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 På baggrund af ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 34 TEUF og direktiv 2004/22 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning og praksis, hvorefter en varmtvandsmåler, der opfylder samtlige krav i dette direktiv og er tilsluttet en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsenhed, betragtes som et målesystem, hvilket indebærer, at

varmtvandsmåleren ikke må anvendes til sit formål, før der er udført en metrologisk verifikation af det samlede målesystem bestående af denne måler og den fjernopkoblede (telemetriske) dataoverførselsenhed.

Sagens omkostninger

- ⁵⁷ Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 34 TEUF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/22/EF af 31. marts 2004 om måleinstrumenter skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning og praksis, hvorefter en varmtvandsmåler, der opfylder samtlige krav i dette direktiv og er tilsluttet en fjernopkoblet (telemetrisk) dataoverførselsenhed, betragtes som et målesystem, hvilket indebærer, at varmtvandsmåleren ikke må anvendes til sit formål, før der er udført en metrologisk verifikation af det samlede målesystem bestående af denne måler og den fjernopkoblede (telemetriske) dataoverførselsenhed.

Underskrifter